

Yttrande avseende SOU 2007:56 Revisionsutskott m.m: Genomförande av 2006 års revisorsdirektiv (delbetänkande september, 2007)

Kollegiet för Svensk Bolagsstyrning har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade delbetänkande och vill med anledning därav anföra följande. Kollegiet begränsar sitt svar till frågor inom dess ansvarsområde, bolagsstyrning av noterade bolag, och sådana där Kollegiet har från promemorians förslag avvikande uppfattning av väsentlig betydelse. I enlighet med detta koncentreras kommentarerna till frågan om revisionsutskott liksom några för näringslivet principiellt viktiga förhållningssätt.

Att regelverken harmoniseras är positivt

Kollegiet ser i grunden positivt på den strävan till harmonisering av regelverken inom EU som bl.a. 2006 års revisorsdirektiv (8:e Direktivet) är ett uttryck för. Därigenom förbättras möjligheterna att skapa en effektiv inre marknad på detta område, vilket i sin tur är ägnat att främja de europeiska ekonomiernas konkurrenskraft och tillväxt.

Vikten av förenkling och att undvika särsvenska mer långtgående regler

Kollegiet ser med oro på den ökade regelmängden och den byråkratisering av affärlivet detta riskerar att leda till. Det är i sammanhanget särskilt viktigt att vi i Sverige inte skapar mer omfattande eller långtgående regler än vad som blir fallet i övriga EU-länder. Kollegiet vill därför framhålla vikten av en genomgående ambition att undvika striktare svenska regler än vad olika direktiv kräver.

Självregleringens betydelse

En ytterligare aspekt av den ökande regelmängden inom EU är att utrymmet för självreglering kan krympa i framtiden. Detta är en för svensk del negativ utveckling som så långt möjligt bör motverkas. Den svenska självregleringen på bl.a. värdepappersmarknaden har fungerat bra och utgjort ett värdefullt komplement till lagstiftningen på området. Den kod för bolagsstyrning som Kollegiet ansvarar för är ett talande exempel på detta. Den har på kort tid lett till en betydande ambitionshöjning för bolagsstyrningen, inte bara för de noterade bolagen utan inom det svenska näringslivet generellt, samtidigt som den genom principen följ eller förklara ger möjlighet till flexibel tillämpning, anpassad till varje enskilt företags situation.

Kollegiet ser med oro på en utveckling där utrymmet för koden och annan självreglering krymper till följd av såväl ny specifikt svensk lagstiftning som ökad EU-reglering. Kollegiet vill därför uppmana statsmakten att visa återhållsamhet med utökad lagstiftning inom områden som är föremål för väl fungerande självreglering och att inom EU med större kraft än hittills arbeta för en utveckling som leder till bibehållet eller ökat utrymme för självreglering.

Koden måste få bibehålla sin kritiska massa

För att koden och hela dess spektrum av regler skall kunna fungera i praktiken är det av vikt att tillräckligt många centrala avsnitt i denna bibehålls. Kollegiet har hittills tvingats lyfta ut två centrala avsnitt ur koden på grund av att motsvarande krav införts i lag, dels regler avseende ersättningar till ledande befattningshavare och dels den s.k. underskriftsmeningen (där styrelsen intygar riktigheten i den finansiella rapporteringen).

I delbetänkandet behandlas revisionsutskott, ett centralt avsnitt i koden. Kollegiet anser det viktigt att frågor kring revisionsutskott även fortsatt hanteras inom ramen för koden. Detta för att inte ytterligare minska kodens kritiska massa till men för de positiva effekter koden som helhet bidrar till i näringslivet.

Revisionsutskott

Som nämnts ovan anser Kollegiet att frågor kring revisionsutskott bäst hanteras inom ramen för koden. I delbetänkandet delar man denna syn ("Utredningen anser att ett självregleringsförfarande i detta sammanhang är att föredra", sid 301, 2:a st). Dock konstaterar utredningen att ett hinder är det obligatoriska tillämpningsområdet för koden som inte överensstämmer med Direktivets krav – koden skall enligt Stockholmsbörsens noteringsavtal tillämpas av bolag med marknadsvärde > 3 mdr.

Kollegiet har under hösten 2007 initierat en breddning av kodtillämpningen som innebär att *samtliga* bolag noterade på Stockholmsbörsen och NGM Equity fr o m den 1 juli 2008 kommer att tillämpa koden. Därmed bortfaller hindret att reglera frågor om revisionsutskott inom ramen för koden.

Detaljerade regler avseende revisionsutskott

Bland annat mot bakgrund av ovan nämnda breddning av kodtillämpningen har Kollegiet inlett en översyn av koden. Kollegiet avser att utforma reglerna relaterade till revisionsutskott så att de ansluter till utredarens förslag och därmed kan regleras via koden. Kollegiet har i kontakter med Justitiedepartementet framfört detta och avser att innan den reviderade koden fastställs, samråda med Justitiedepartementet.

Kollegiet noterar i sammanhanget att kodens hittillsvarande regler avseende revisionsutskottets arbetsuppgifter i sak är mycket lika förslaget i utredningen. Kollegiet kommer dock att i översynen av koden nyttja den struktur och det språkbruk utredaren använder så att det inte föreligger några missförstånd kring ambitionen från Kollegiets sida.

Kodens regler avseende revisionsutskottets sammansättning går i några avseenden längre än EU-direktivet och förslaget i utredningen. Främst gäller detta kravet på oberoende, där den nu gällande koden föreskriver att majoriteten av ledamöterna i revisionsutskottet skall vara oberoende av bolaget och bolagsledningen och minst en av dessa även oberoende av större ägare. Direktivet och lagförslaget kräver endast en av bolaget och bolagsledningen samt större ägare oberoende ledamot.

Däremot föreskrivs i såväl direktivet som lagförslaget att denna ledamot också skall "ha redovisnings- eller revisionskompetens".

Kollegiets ställer sig tveksamma till att på detta sätt specificera kompetenskraven på en enskild ledamot. Detta kan enligt Kollegiets mening komma att förändra ansvarsförhållandena inom revisionskommittén på ett sannolikt icke avsett sätt. Den ledamot som på detta sätt utpekats som särskilt kompetent inom det sakområde revisionsutskottet skall arbeta med riskerar i det svenska rättssystemet att få bära ett tyngre ansvar för utskottets arbete än övriga ledamöter.

Frågan övervägdes redan av Kodgruppen som utarbetade den nu gällande koden, varvid man kom fram till att undvika att ställa specifika kompetenskrav på en enskild ledamot. I stället konstaterades att varje styrelse måste innehålla erforderlig kompetens gällande bland annat redovisning m.m. utifrån det ansvar som aktiebolagslagen stadgar, och att det måste anses tillhöra styrelsens ansvar att, när ett styrelseutskott bildas, detta bemannas med erforderlig kompetens för att kunna fullgöra sina uppgifter. Det angivna kompetenskravet är dessutom inte definierat på ett operativt sätt, vilket innebär att det i den praktiska tillämpningen knappast tillför något av substantiellt värde utan snarare riskerar att skapa onödiga frågetecken i valberedningens arbete med nominering av styrelseledamöter.

Kollegiet förordar därför en lösning där EU-direktivets kompetenskrav ställs på revisionsutskottet som helhet snarare än på någon enskild ledamot och avser att återkomma för närmare diskussion av förutsättningarna för en sådan lösning inom kodens ram.

Stockholm den 26 november 2007

KOLLEGIET FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Per Lekvall
Sekreterare

Anders Malmeby
Ledamot